

URBANITZACIÓ DELS CARRERS DEL VOLTANT DEL MERCAT DEL BORN

B

Districte de Ciutat Vella

Juliol de 2012

Urbanització dels carrers del voltant del Mercat del Born

Antecedents

Aquesta part de la ciutat es va construir quan es va enderrocar l'antiga fortificació de la Ciutadella, que al seu temps es va aixecar damunt la ciutat antiga prèviament enderrocada. Es tracta d'un conjunt urbà de mitjans del s.XIX. És un espai urbà consolidat format per 5 carrers al voltant del Mercat del Born, element central de l'àmbit i del barri. L'edifici de l'antic Mercat forma part d'un conjunt urbà unitari, construït a la segona meitat del s. XIX, anomenat "els porxos Fontserè", situat entre el parc de la Ciutadella i el teixit de la ciutat medieval. El caracteritzen el traçat ortogonal dels carrers, la seva amplada i la unitat compositiva de les façanes, excepte l'edifici del Mercat que evidencia el seu caràcter d'equipament ciutadà. Els límits estan perfectament definits per una edificació homogènia i rotunda. Els carrers permeten la connexió entre el carrer Comerç i el passeig Picasso i, en gran mesura, la relació entre el Born i la Ciutadella. La topografia és molt plana. Les diferències de cota més gran es donen en sentit nord-est-sud-oest, i no superen el 3% en el sentit longitudinal. Es tracta, doncs, d'un pla sensiblement inclinat entre el carrer Comerç i el passeig Picasso.

Arqueologia: Tot l'àmbit d'actuació es troba dins de l'àmbit on es va enderrocar part del barri del Born per construir la fortificació de la Ciutadella i posteriorment el Mercat del Born, el conjunt residencial que l'envolta i el parc de la Ciutadella. Per tant tenim 2 ciutats sobreposades, i a una cota aproximada de 1,5 m sota el paviment existent es troben els jaciments de la ciutat enderrocada del 1700.

Urbanització dels carrers del voltant del Mercat del Born

Estat actual

Actualment els carrers del voltant de l'edifici del Mercat mantenen la mateixa pavimentació des de fa molts anys. Les voreres són relativament estretes. La calçada, de llambordes, té una superfície bastant irregular i molts pedaços d'asfalt o formigó. Les vorades estan molt desgastades pel temps, els elements d'il·luminació no són d'època, no s'adapten a la unitat compositiva de l'espai urbà, són més propers a l'estètica d'una carretera.

Es farà la urbanització dels carrers al voltant del Mercat del Born per tal d'adequar aquests espais a les necessitats actuals. La urbanització inclou el carrer de la Ribera, el carrer Comercial i el passatge Mercantil, el carrer de la Fusina, i el carrer Comerç.

L'àmbit global d'actuació té 9.896.85m² l'àmbit es troba dins de l'illa de circulació compresa entre el carrer Comerç, el passeig de Picasso, el carrer Princesa i l'avinguda Marquès de l'Argentera .

Urbanització dels carrers del voltant del Mercat del Born

Descripció i objectius

- La proposta té l'objectiu de potenciar la connectivitat entre el passeig del Born i la Ciutadella. Es planteja, doncs, una plataforma única entre el passeig del Born i el passeig Picasso. Espai diàfan, a un sol nivell i sense aparcament, per dotar l'edifici d'un espai exterior circumdant de qualitat i a l'altura de la seva importància urbana, que faci de plaça d'accés i a la vegada que respongui a les necessitats d'un carrer al centre de la ciutat.
- Afavorir la connectivitat a nivell de vianants entre els barris de Santa Caterina / la Ribera i el parc de la Ciutadella. La permeabilitat del nou equipament dins l'edifici del mercat ajuda també a aquesta connectivitat.
- La proposta es basa en 2 línies d'actuació: Per una banda seguir una estratègia urbana que permeti adaptar l'espai objecte a les necessitats funcionals i d'usos dels ciutadans. Per altra banda establir un vincle amb la ciutat històrica present dins l'edifici de l'antic Mercat amb una composició de paviments que reproduïx el traçat dels antics carrers, relaciona l'espai amb el nou equipament i convida a entrar i participar de la vivència històrica que suposa veure els jaciments descoberts dins l'edifici, un tapís que estén les traces de la ciutat del 1700 que ara s'observen en forma de ruïnes dins del mercat

Urbanització dels carrers del voltant del Mercat del Born

Elements d'urbanització: Paviment

La major part de la pavimentació, corresponent a l'àmbit "privat" de la ciutat antiga, es realitzarà amb llamborda reutilitzada de la pròpia obra. Les llambordes existents s'extrauran i es manipularan (es tallaran per la meitat) per tal de poder-les reutilitzar com a paviment "nou". La resta de la urbanització, corresponent a l'àmbit "públic" de la ciutat antiga, es pavimentarà amb llamborda nova de granit negre (més fosca).

La proposta de reutilitzar les llambordes existents respon a:

- Paviment de gran riquesa compositiva i qualitat del material. La llamborda tallada manté la textura irregular que la caracteritza i el gra de la pedra reapareix amb tota la intensitat. Per tant és un paviment adaptat a les condicions d'accessibilitat actuals, però mantenint un caràcter de paviment atemporal. En serrar les llambordes per la meitat s'obté una superfície perfectament plana, que compleix amb el Codi d'Accessibilitat, que no compliria el simple reciclat de llambordes existents amb la cara superior irregular.

- Memòria veïnal: La llamborda de pedra, predominant a la calçada dels carrers de la ciutat fins que es començà a substituir fa 40 anys, és un tret definitori dels pocs carrers que encara la conserven.

Urbanització dels carrers del voltant del Mercat del Born

Elements d'urbanització: Incorporació de nou arbrat.

Per tal de crear un filtre entre façana residencial i edifici de l'antic mercat, per reforçar la verticalitat dels carrers Fusina i Ribera i per dotar l'espai urbà d'ombra; s'ha previst la plantació de fileres d'arbres, al cantó de les façanes dels edificis de Fusina i Ribera, deixant el cantó del mercat lliure per realçar la seva presència a nivell urbà i dotar-lo de visibilitat. El criteri de l'arbre escollit ha respost als següents requeriments: Port mitjà i fulla caduca, ombra a l'estiu i regeneració de fulles, floració vistosa i estival, aparença canviant. Fruit no carnos, sec i net. S'ha escollit l'espècie *Sapinde de la Xina, Koelreteria paniculata*.

Elements d'urbanització: recollida pneumàtica d'escombraries.

S'hi instal·larà una xarxa de recollida pneumàtica d'escombraries. S'ha previst la instal·lació de una xarxa de recollida automatitzada de residus i uns punts d'abocament exteriors distribuïts als carrers Ribera, Fusina i Comercial.

Nova xarxa elèctrica, nou enllumenat i altres instal·lacions, telefonia i gas.

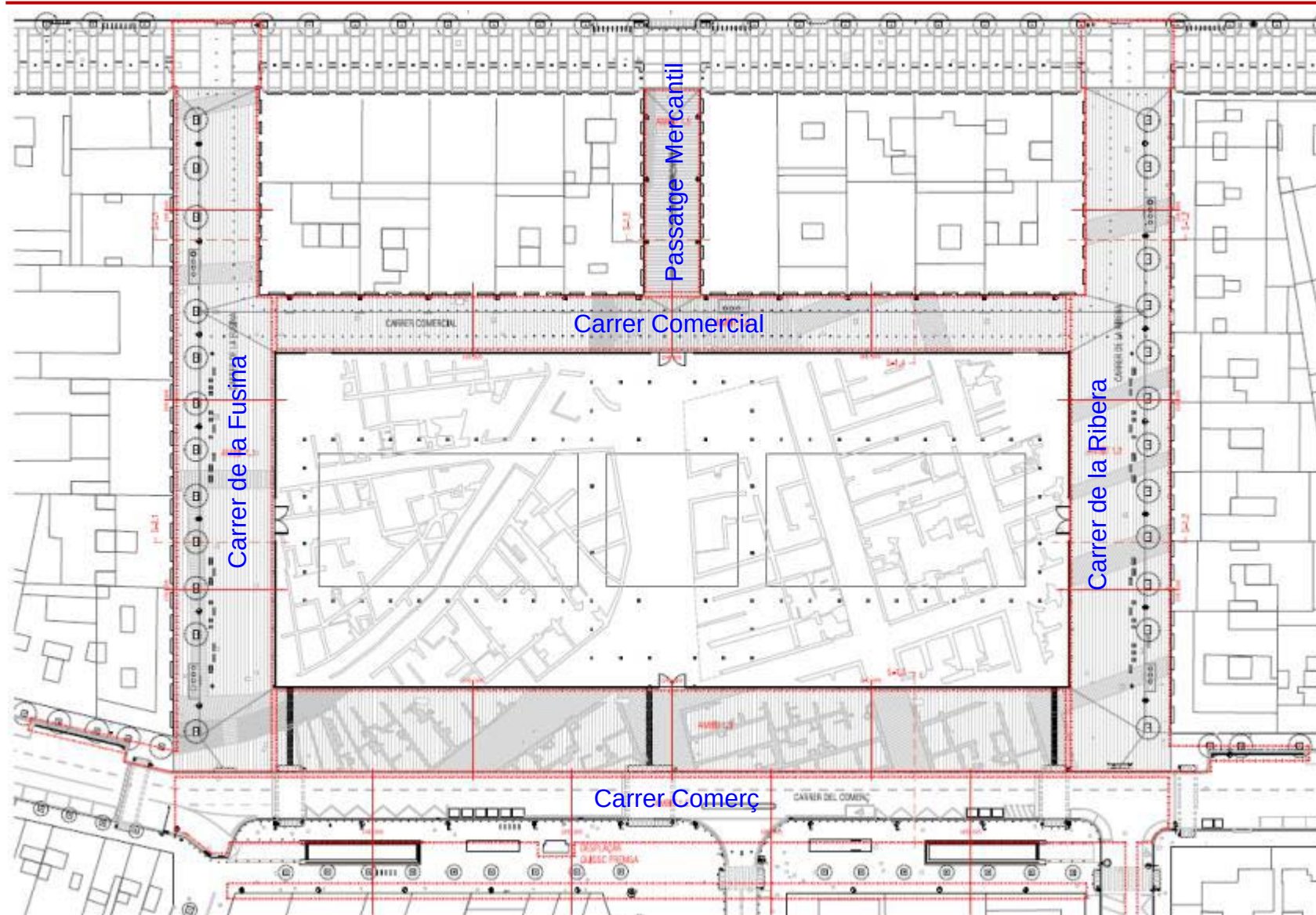
Justificació de la sostenibilitat i impacte ambiental

En aquest sentit s'han plantejat els següents criteris: diàleg amb el medi ambient a partir de criteris de durabilitat i estabilitat, decisions de projecte orientades a minimitzar la despesa energètica abans, durant i després de la seva execució. Per una banda la reutilització de la llamborda de granit existent per les seves qualitats materials, estètiques i històriques. I per altra, la utilització de led's amb un millor rendiment elèctric. Reciclatge de les peces llamborda de granit existents. Aprofitament dels recursos existents, no malbaratament. No despesa energètica.

A nivell més general s'ha definit sistemes constructius, materials i elements durables i de baix manteniment, que redueixin el seu manteniment posterior i allarguin la seva vida útil. També s'ha procurat treballar amb materials naturals (o poc manufacturats) i materials reciclables o reutilitzables.

Urbanització dels carrers del voltant del Mercat del Born

Urbanització dels carrers del voltant del Mercat del Born

Proposta virtual

Urbanització dels carrers del voltant del Mercat del Born

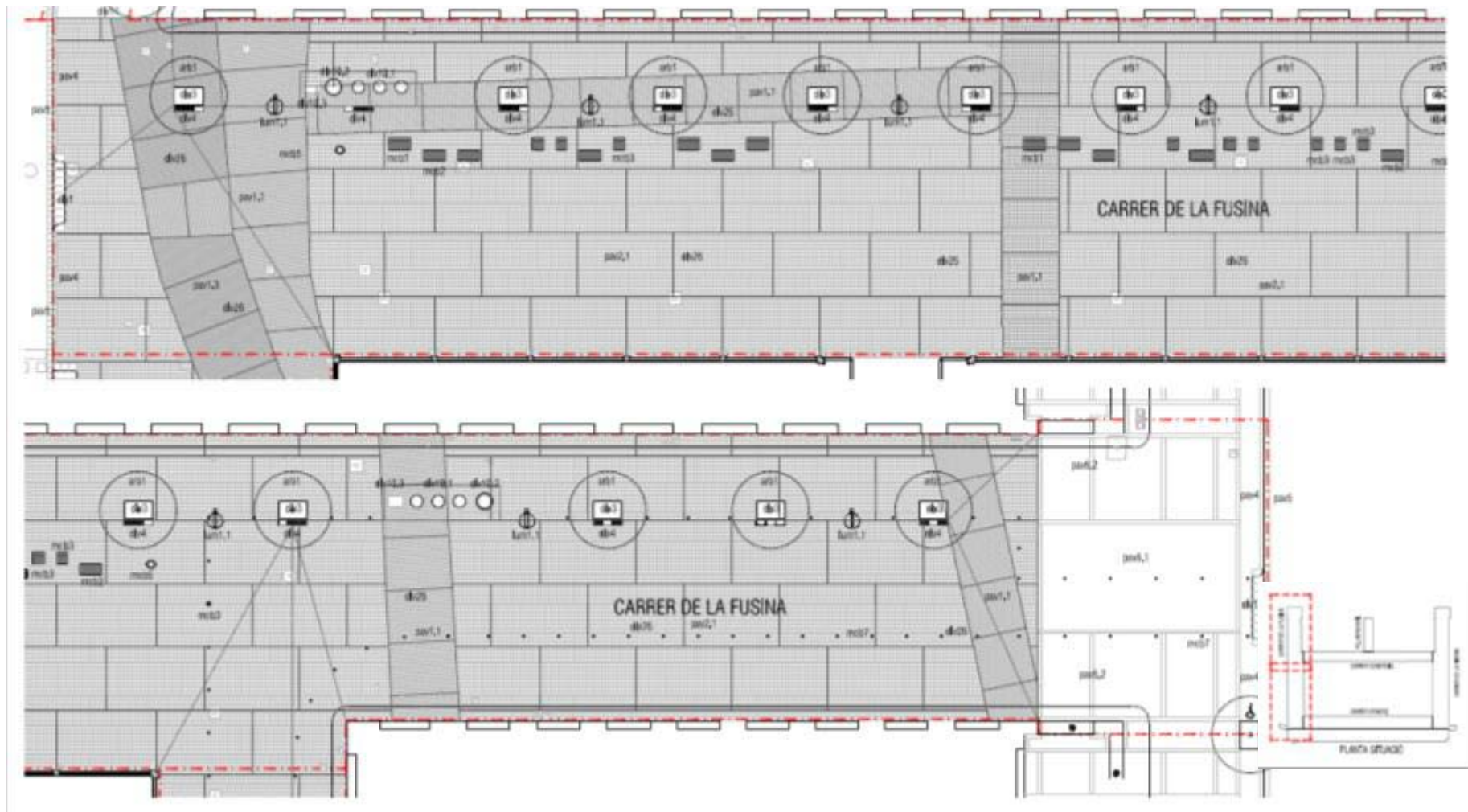
Proposta virtual

Urbanització dels carrers del voltant del Mercat del Born

Tipus de paviment carrer de la Fusina

Carrer de la Fusina

Urbanització dels carrers del voltant del Mercat del Born

Llegenda plànol pàgina anterior

Paviment del carrer Fusina

1. Paviments

- PAV1.1.- Llamborda reciclada de granit. Col·locació a trencajunts. Junta color gris clar. Mides 10-12x20-22x8cm
- PAV1.3.- Llamborda reciclada de granit. Col·locació a trencajunts. Junta color gris fosc. Mides 10-12x20-22x8cm
- PAV2.1.- Llamborda nova de granit. Col·locació a trencajunts. Junta color gris clar. Mides 10x20x8cm
- PAV4.- Vorada recta de pedra natural de granit gris neutre. Mides 100x20x25cm
- PAV5.- Rigola de 30cm d'amplada amb peces de morter de ciment de color blanc, de 30x30x8cm
- PAV6.1.- Paviment continu idem existent a passeig Picasso
- PAV6.2.- Paviment encintats idem existent a passeig Picasso de llosetes de pedra calissa

4 Diversos

- DIV1.- Gual de 62 cm d'ample (per a vehicles) formada per 2 peces de 60x40x20
- DIV3.- Escossell quadrat de 150x95 cm format per platina d'acer galvanitzat
- DIV4.- Embornal doble sifònic registrable format per 2 mòduls de reixa de fossa, 1 mòdul de tapa registrable 150x30
- DIV10.1.- Bústia de recollida pneumàtica
- DIV10.2.- Vàlvula d'aire de recollida pneumàtica
- DIV10.3.- Comporta d'accés a instal·lació de recollida pneumàtica
- DIV11.- Platabanda de confinament del paviment d'acer galvanitzat de (320+30)x10mm, sobre fonament de formigó HM-20
- DIV26.- Junt de dilatació

5 Il·luminació

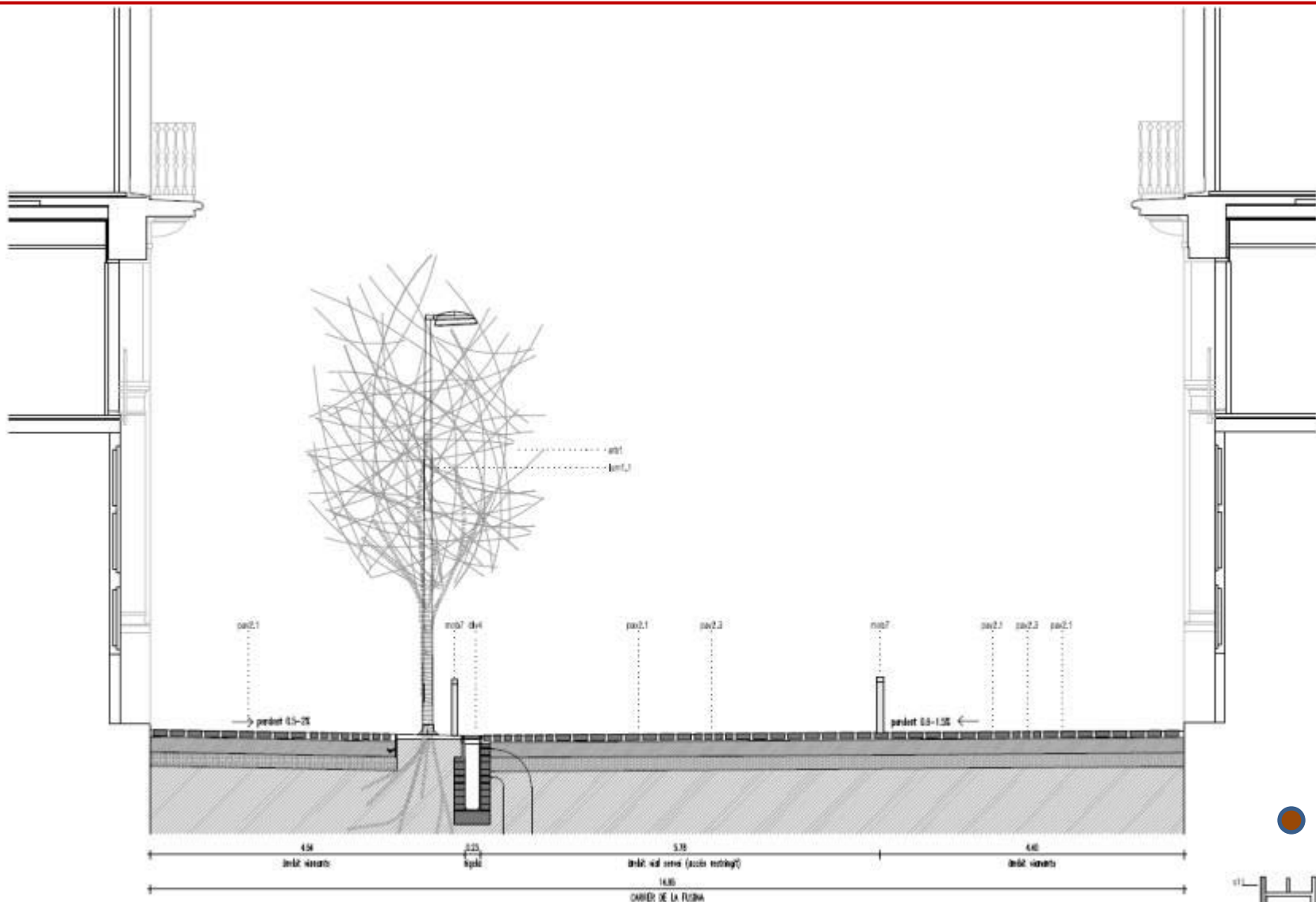
- Llum1.1.- Columna troncocònica de 6m d'alçada amb lluminària led

6 Vegetació

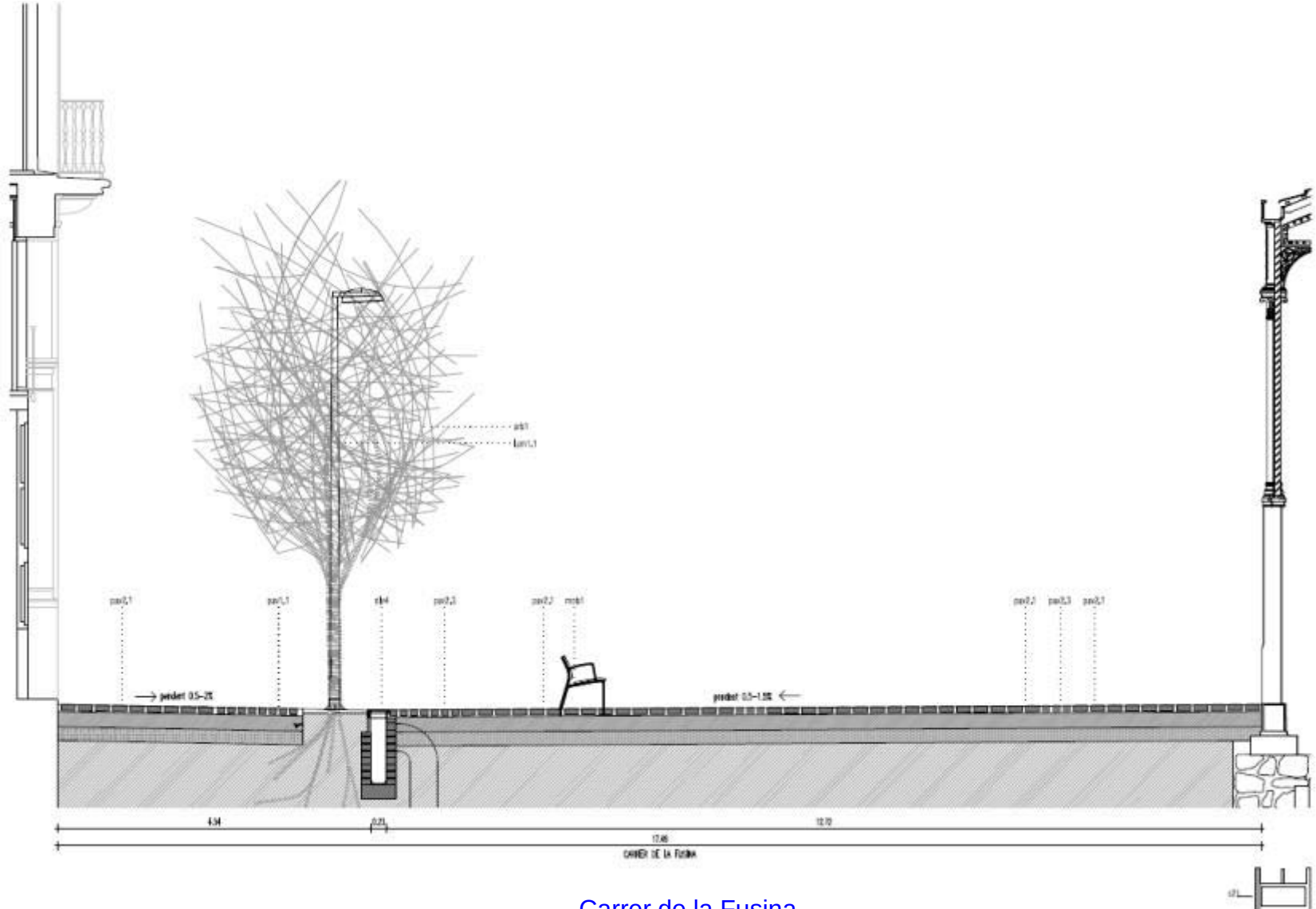
- ARB1.- Sapinde de Xina (Koelreuteria paniculata).

7 Mobiliari

- Mob1.- Banc lineal amb respall model neoromàntic liviano (Santa&Cole) mides 150cm de llarg
- Mob2.- Banca lineal (sense respall) model neoromàntic liviano (Santa&Cole) mides 150cm de llarg
- Mob3.- Cadira amb respall model neoromàntic liviano (Santa&Cole) mides 60cm de llarg
- Mob5.- Paperera de cubeta basculant, model Barcelona
- Mob7.- Pilona model Barcelona
- Mob9.- Pilona amb clau per a accés d'emergència.

Urbanització dels carrers del voltant del Mercat del Born

Urbanització dels carrers del voltant del Mercat del Born

Tipus de paviment carrer de la Ribera

Carrer de la Ribera

Urbanització dels carrers del voltant del Mercat del Born

Llegenda plànol pàgina anterior

Paviment carrer de la Ribera

1.Paviments

- PAV1.1.- Llamborda reciclada de granit. Col·locació a trencajunts. Junta color gris clar. Mides 10-12x20-22x8cm
- PAV2.1.- Llamborda nova de granit. Col·locació a trencajunts. Junta color gris clar. Mides 10x20x8cm
- PAV4.- Vorada recta de pedra de granit gris neutre. Mides 100x20x25cm
- PAV5.- Rigola de 30cm d'amplada amb peces de morter de ciment de color blanc, de 30x30x8cm
- PAV6.1.- Paviment continu idem existent a passeig Picasso
- PAV6.2.- Paviment encintats idem existent a passeig Picasso de llosetes de pedra calissa

4 Diversos

- DIV1.- Gual de 62 cm d'ample (per a vehicles) formada per 2 peces de 60x40x20
- DIV3.- Escossell quadrat de 150x95 cm format per platina d'acer galvanitzat
- DIV4.- Embornal doble sifònic registrable format per 2 mòduls de reixa de fossa, 1 mòdul de tapa registrable 150x30
- DIV10.1.- Bústia de recollida pneumàtica
- DIV10.2.- Vàlvula d'aire de recollida pneumàtica
- DIV10.3.- Comporta d'accés a instal·lació de recollida pneumàtica
- DIV11- Platabanda de confinament del paviment d'acer galvanitzat de (320+30)x10mm, sobre fonament de formigó HM-20
- DIV26.- Junt de dilatació

•5 Il·luminació

- Llum1.1- Columna troncocònica de 6m d'alçada amb lluminària led

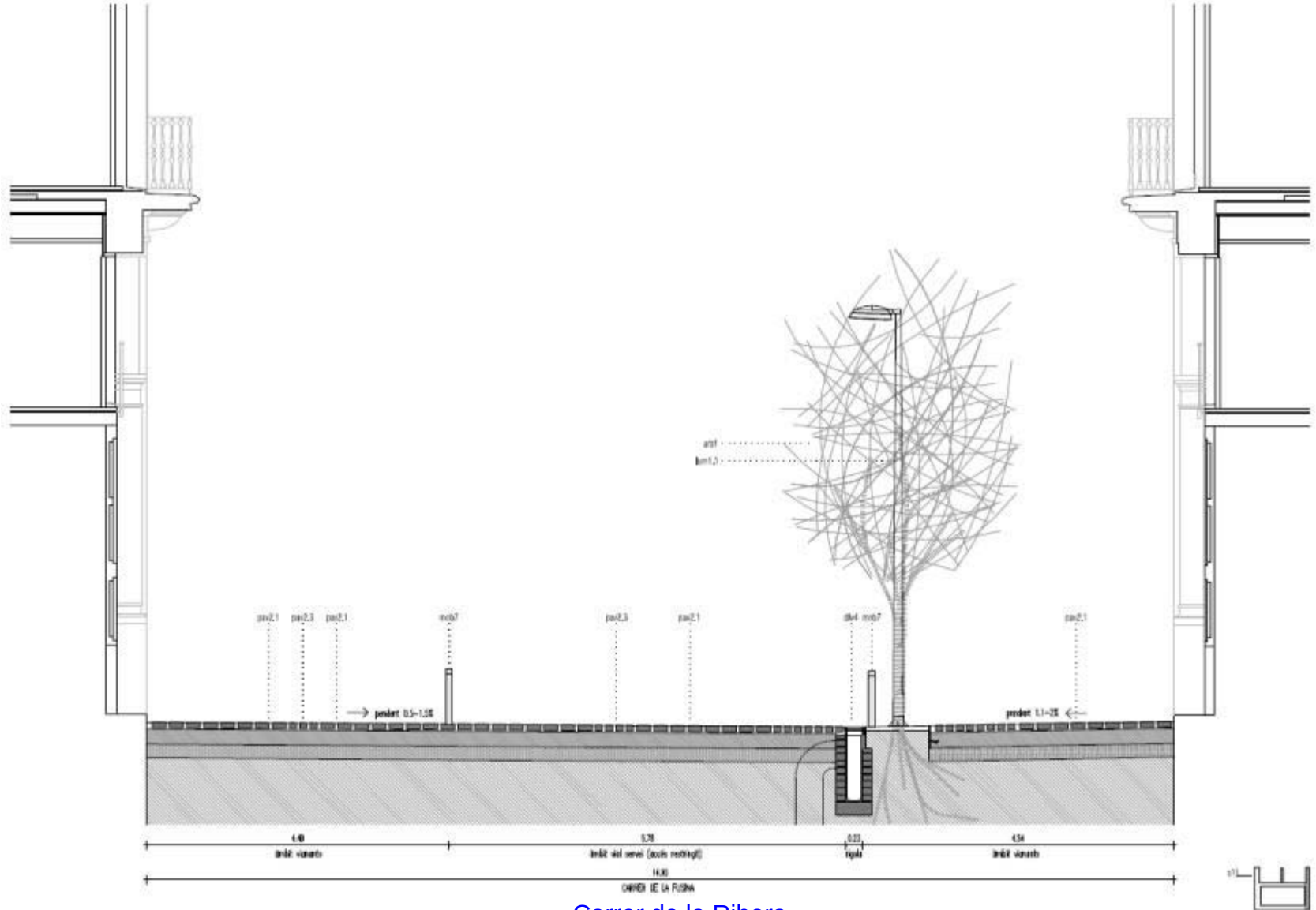
•6 Vegetació

- ARB1.- Sapinde de Xina (Koelreuteria paniculata).

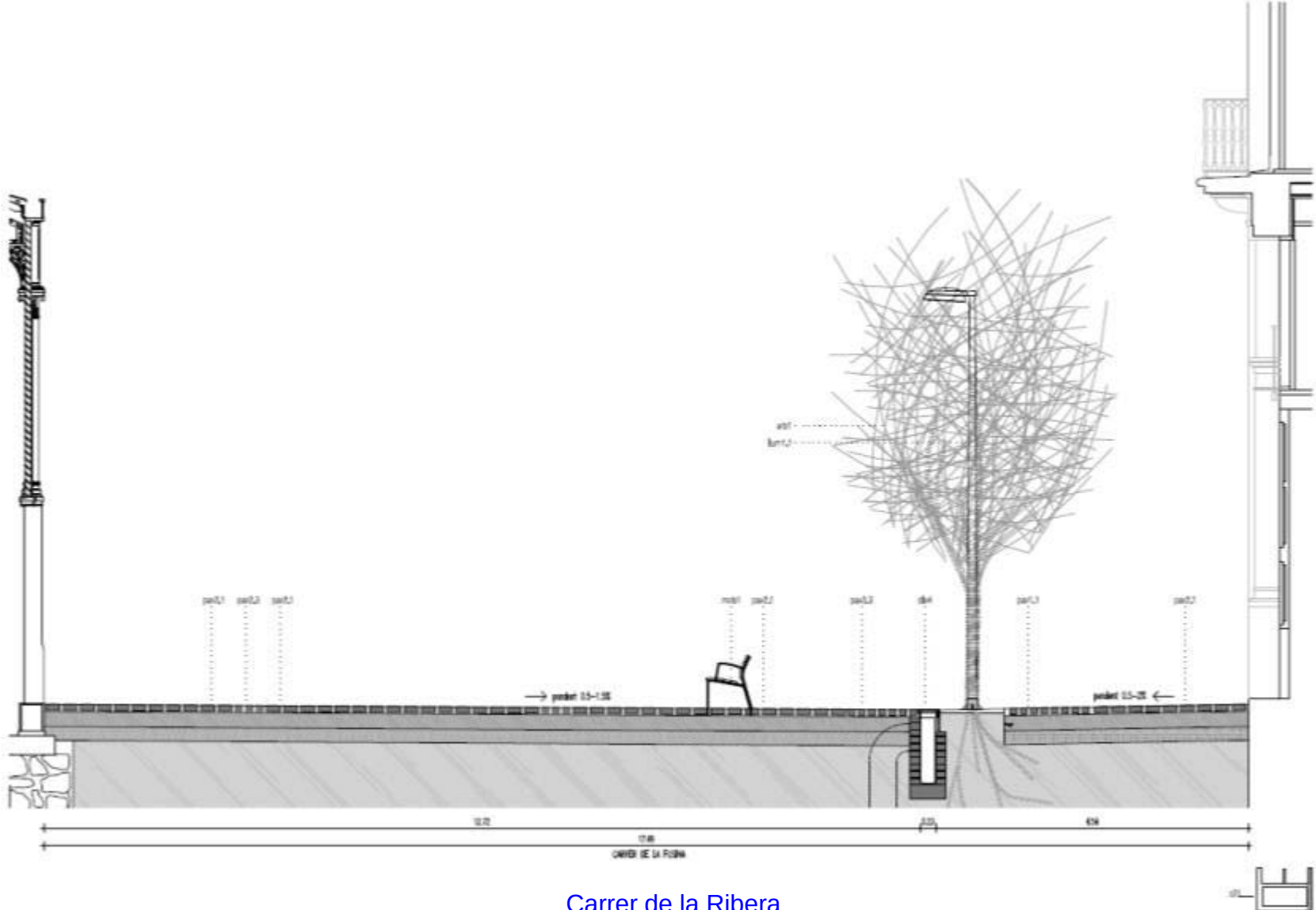
•7 Mobiliari

- Mob1.- Banc lineal amb respall model neoromàntic liviano (Santa&Cole) mides 150cm de llarg
- Mob2.- Banca lineal (sense respall) model neoromàntic liviano (Santa&Cole) mides 150cm de llarg
- Mob3.- Cadira amb respall model neoromàntic liviano (Santa&Cole) mides 60cm de llarg
- Mob5.- Paperera de cubeta basculant, model Barcelona
- Mob7.- Pilona model Barcelona
- Mob9.- Pilona amb clau per a accés d'emergència.

Urbanització dels carrers del voltant del Mercat del Born

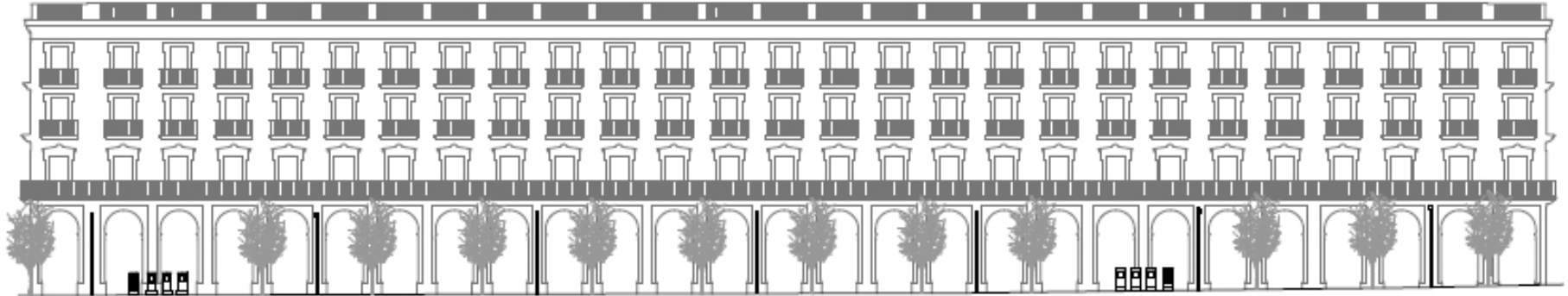

Urbanització dels carrers del voltant del Mercat del Born

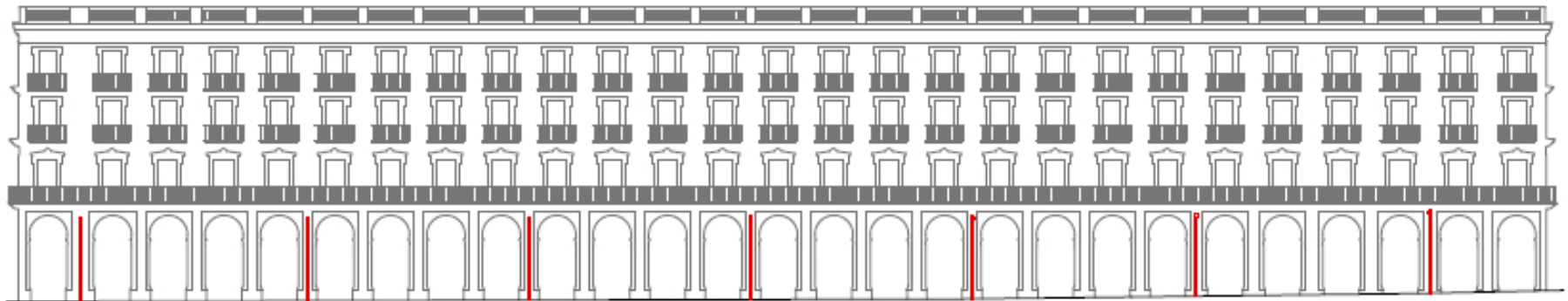

Urbanització dels carrers del voltant del Mercat del Born

Carrer de la Fusina, enllumenat, arbrat i RSU

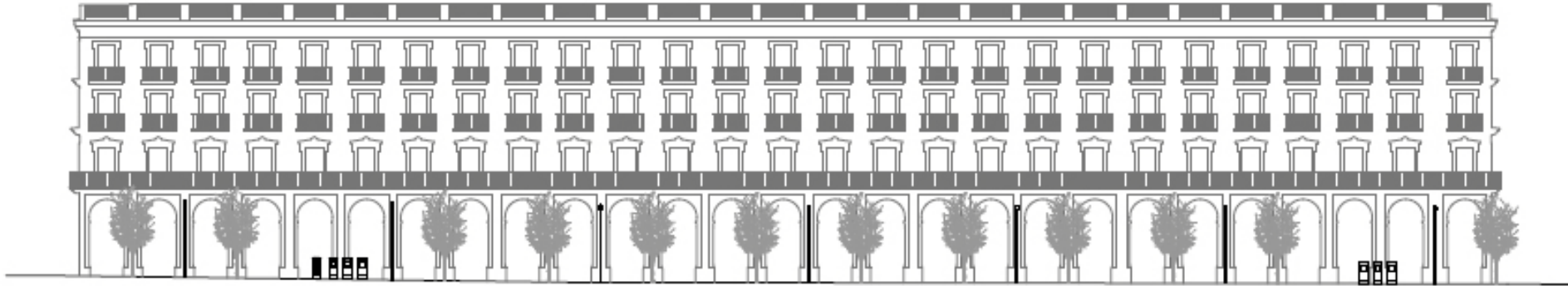

Carrer de la Fusina, enllumenat,

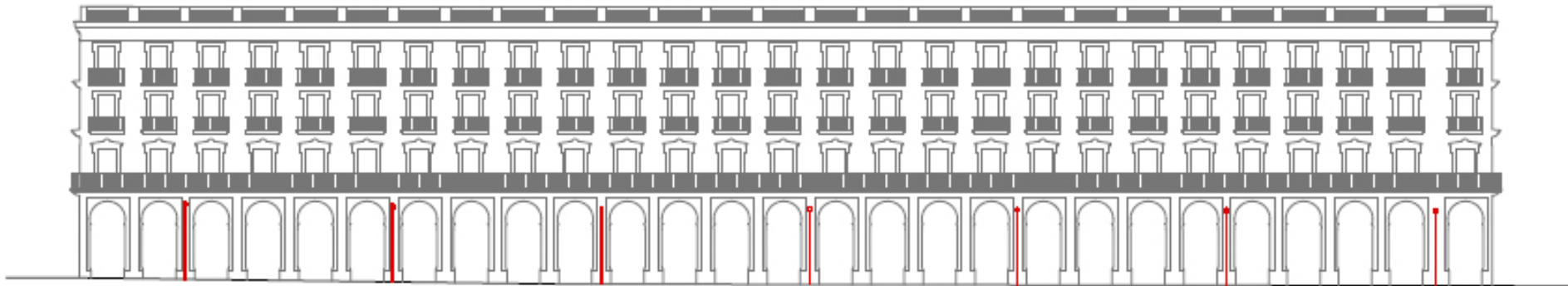
Carrer de la Fusina

Urbanització dels carrers del voltant del Mercat del Born

Carrer de la Ribera, enllumenat, arbrat i RSU

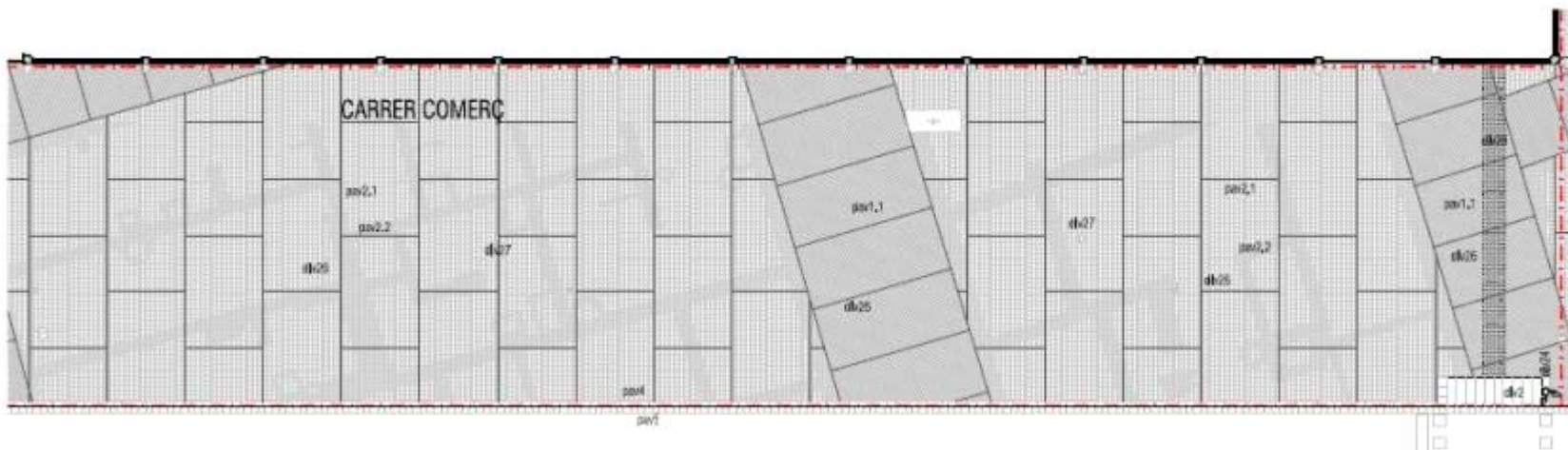
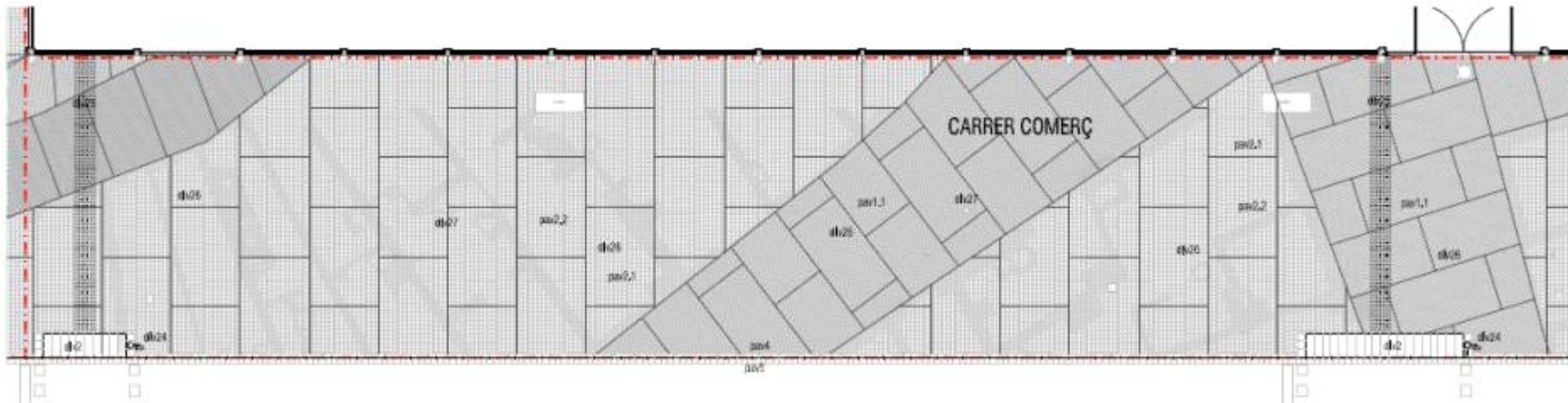

Carrer de la Ribera, enllumenat

Carrer de la Ribera

Urbanització dels carrers del voltant del Mercat del Born

PAV5.-Rigola de 30 cm d'amplada amb peces de morter de ciment de color blanc, de 30x30x8cm.

2. DIVERSOS:

DIV2.- Gual de 120cm d'ample (per a vianants) formada per 2 peces de 60x40x20.

DIV24.-Desplaçament de semàfor existent.

DIV25.-Encaminador tetons metàl·lic per els cecs.

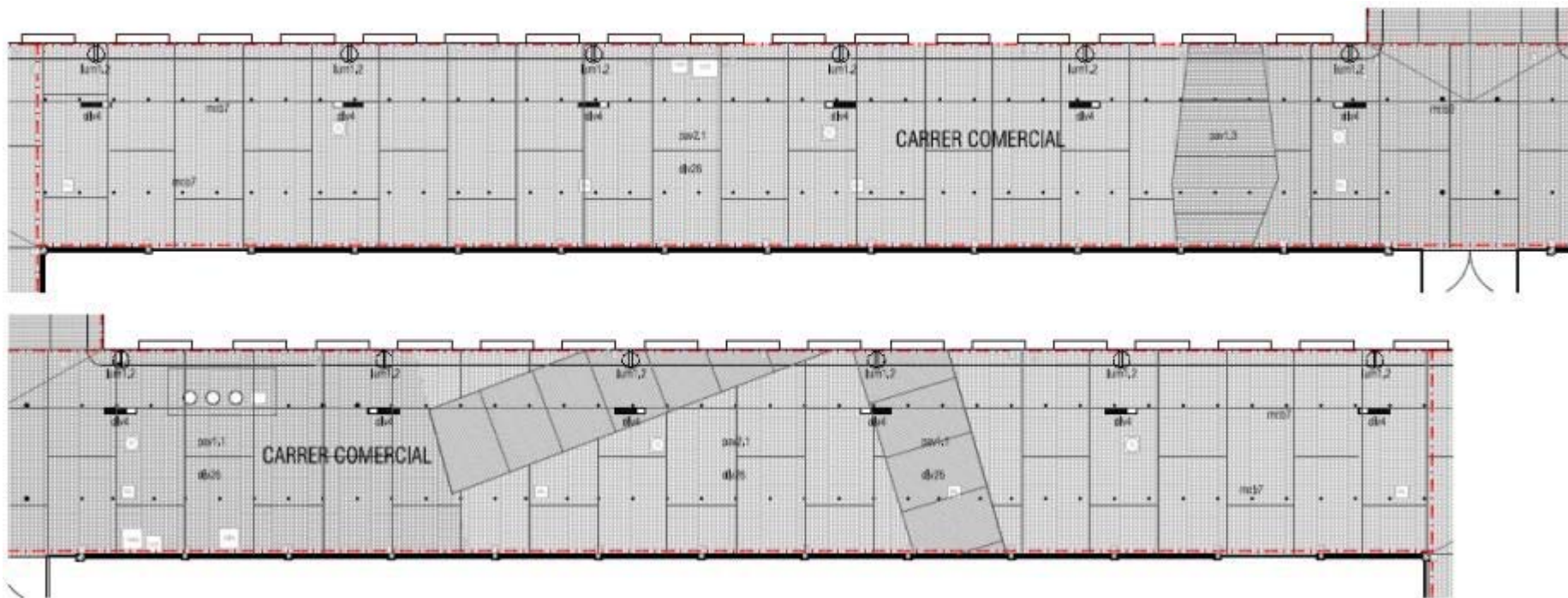
DIV26.-Junt de dilatació.

DIV27.-Arqueta amb connexió elèctrica.

Carrer Comerç

Urbanització dels carrers del voltant del Mercat del Born

1. Paviments

- PAV1.1.- Llamborda reciclada de granit. Col·locació a trencajunts. Junta color gris clar. Mides 10-12x20-22x8cm
- PAV1.3.- Llamborda reciclada de granit. Col·locació a trencajunts. Junta color gris fosc. Mides 10-12x20-22x8cm
- PAV2.1.- Llamborda nova de granit. Col·locació a trencajunts. Junta color gris clar. Mides 10x20x8cm

4. Diversos

- DIV4.- Embornal doble sífonic registrable format per 2 mòduls de reixa de fossa i 1 mòdul de tapa registrable 150x30
- DIV26.- Junt de dilatació

5. Il·luminació

- Lum1.2.- Lluminaària mural LED

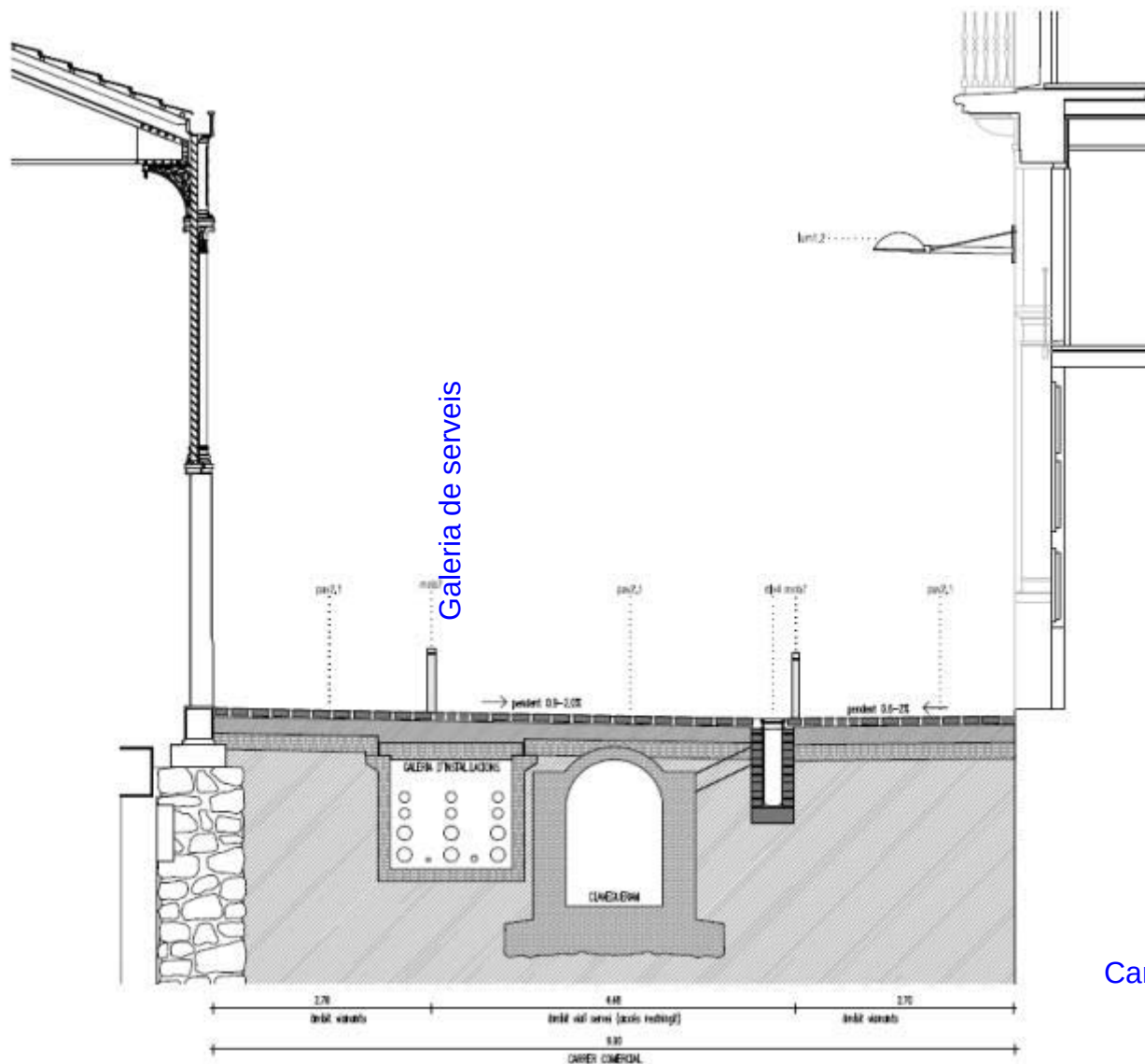
7. Mobiliari

- Mob7.- Piona model Barcelona
- Mob9.- Piona amb clau per a accés d'emergència

Carrer Comercial

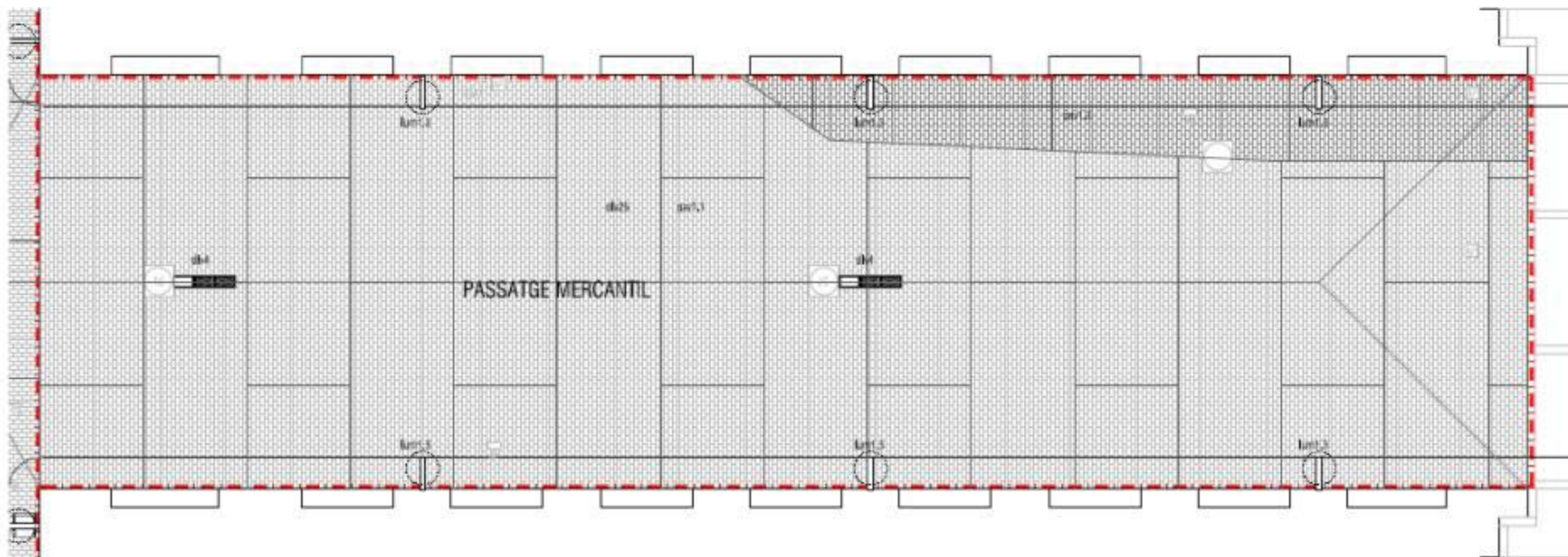
Urbanització dels carrers del voltant del Mercat del Born

Carrer Comercial

Urbanització dels carrers del voltant del Mercat del Born

1.Paviments

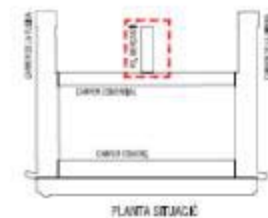
- PAV1.1.- Llamborda reciclada de granit. Col·locació a trencajunts. Junta color gris clar. Mides 10-12x20-22x8cm
- PAV1.3.- Llamborda reciclada de granit. Col·locació a trencajunts. Junta color gris fosc. Mides 10-12x20-22x8cm

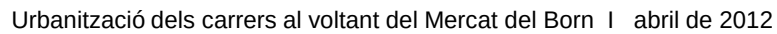
4.Diversos

- DIV4.- Embornal doble sifònic registrable format per 2 mòduls de reixa de fossa i 1 mòdul de tapa registrable 150x30
- DIV26.- Junta de dilatació

5. Il·luminació

- Lum1.3.- Luminària mural LED

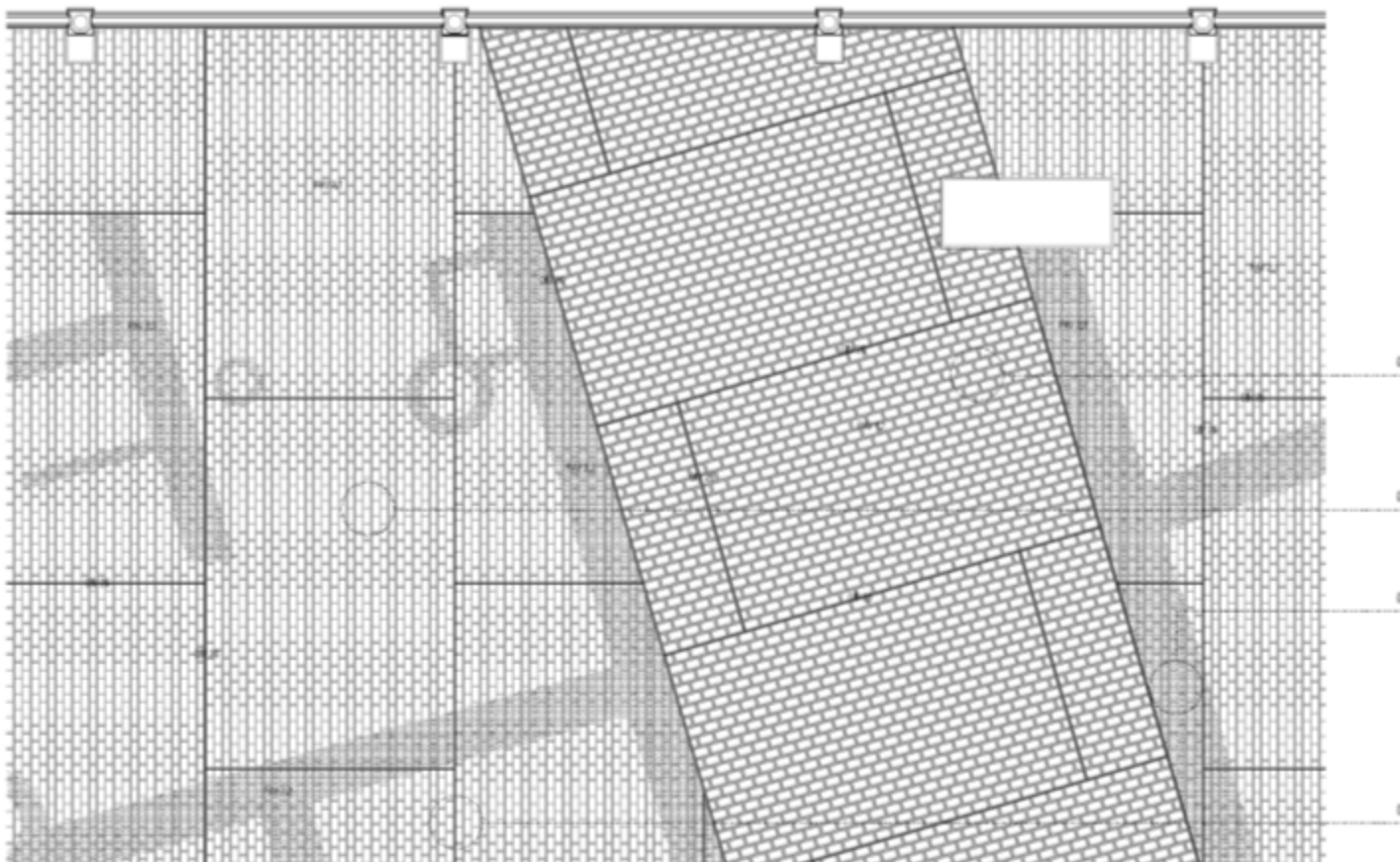

[illegible]

25

Urbanització dels carrers del voltant del Mercat del Born

01. Mantinent l'expressió dels traçats dels carrers històrics existents en el subsòl, i seguint la lògica geomètrica i constructiva amb les que sempre s'han executat aquests paviments, la solució, amb les llambordes antigues reciclades, es resol amb filades perpendiculars a l'eix de cada carrer. Els junts són de color gris clar i d'amplada entre 1 i 2,5cm, per absorbir la irregularitat de les peces.
02. El paviment sobre la resta de l'espai, aplica la solució de la llamborda actual, nova mecanitzada, sense cap tractament que vulgui aparentar un envelliment de les peces, les quals es col·loquen a trencajunts, amb junts d'1cm de color gris clar. Les peces finals sempre són de llargada major o igual a mitja peça, produint-se els ajustaments de forma puntual, en la filada que correspongui.
03. El dibuix tatuat sobre el paviment nou, amb l'aplicació d'abuixardat in situ, reproduïx els elements construïts (murs) de la ciutat històrica soterrada, d'acord amb la informació fidedigna disponible, aquest tatuatge es fa de forma selectiva, aplicant-lo únicament als àmbits on es disposa d'un aixecament previ.
04. Els junts de dilatació del paviment construeixen la imatge d'un espequejament d'ordre superior al del gra petit de les llambordes, pel que es planteja segons la geometria de línies de tall rectes i contínues, sense cap altre dibuix geomètric que vulgui resseguir el trencajunts del gra petit.

Urbanització dels carrers del voltant del Mercat del Born

Fitxa tècnica

Data inici: Agost 2012

Data fi: Agost 2012

Direcció d'obra: PCG

Operador: COPISA

Control Seguretat i Salut: Antonio Díaz

Import de licitació (sense IVA) de la urbanització dels carrers del voltant del Born: 3.497.019,16€

FASES DE L'OBRA:

FASE 1: Carrer Rivera des de el carrer antic de Sant Joan a Passeig Picasso.

INICI: Segona quinzena d'agost 2012.

FINAL: Primera quinzena de desembre 2012.

FASE 2: Carrer Comercial, entre Rivera i Fusina.

INICI: Primera quinzena de novembre 2012.

FINAL: Primera quinzena de març 2013.

FASE 3: Carrer Fusina des de Passeig Picasso a Comerç.

INICI: Primera quinzena de febrer 2013

FINAL: Segona quinzena de maig 2013

FASE 4: Carrer Comerç des de Fusina a Rivera

INICI: Primera quinzena maig 2013

FINAL: Finals d'agost 2013

B